

Posudek školitele na bakalářskou práci Olgy Pavlovové

Diplomantka si zvolila poměrně náročné téma, Fráze v díle Karla Poláčka a jejich význam v dnešních médiích. Téma je náročné proto, že k tvorbě Karla Poláčka vyšlo v posledních letech množství sekundární literatury (sborníky z poláčekvských konferencí v Rychnově, práce A. Hájkové, E. Gilka aj.) a Olga si navíc práci ztížila tím, že fungování frází u Poláčka srovnává s použitím frází v jazyku totalitní moci a v současných českých médiích (opírá se přitom kromě jiného o studii J. B. Thompsona Média a modernita, úvahy Petra Fidelia apod.).

Přesto tuto náročnost se se svým úkolem vyrovnala velmi dobře. Orientuje se v rozsáhlém Poláčekvšém díle, včetně jeho Žurnalistického slovníku (je třeba ocenit, že pracovala s kritickým vydáním Spisů Karla Poláčka, které vycházely po roce 1989), i v rozlehlé poláčekvské literatuře. Z beletristických děl Karla Poláčka vychází zejména ze dvou próz, Muži v ofsajdu a Bylo nás pět, všímá si také knih Mariáš a jiné živnosti a Hostinec U Kamenného stolu. Při analýze Poláčekva stylu konstatuje kontaminaci různých stylových poloh. Studium fráze u Poláčka zasazuje do kontextu metod mediální komunikace a zvláště zneužívání jazyka jako prostředku manipulace čtenářem. Cituje slova Karla Čapka *kdyby nebylo frází, nebylo by demagogie, nebylo by veřejných lží a nebylo by tak lehké dělat politiku počínajíc rétorikou a končíc vražděním národů*. Na rozdíl od Čapkovy Kritiky slov ovšem Poláček fráze v Žurnalistickém slovníku i v beletristických dílech explicitně neodsuzuje, prázdnota frází a nebezpečí jejího používání je u něho zjevná zasazením do komického kontextu. Způsob, jakým ve svém díle s frázemi nakládá Poláček, konfrontuje pak diplomantka s postupy dnešní novinářské praxe. Využívá přitom internetové databáze Anopress.

Olga Pavlova ve své práci prokázala dobrou znalost materiálu české literatury i schopnost interpretace různých stylových vrstev češtiny. Doporučuji její práci k obhajobě.

2. 9. 2009

Jiří Holý